

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

**ΘΕΟΔΩΡΟΣ
ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ**

**Ο συγγραφέας μιλάει
για το καινούργιο
μυθιστόρημά του**

ΣΕΛ. 2

Θεόδωρος Γρηγοριάδης

ΚΥΡΙΑΚΗ 19 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2015 | ΤΟ ΒΗΜΑ

«Ο συγγραφέας πρέπει να ξέρει τι ψηφίζει η ηρωίδα του»

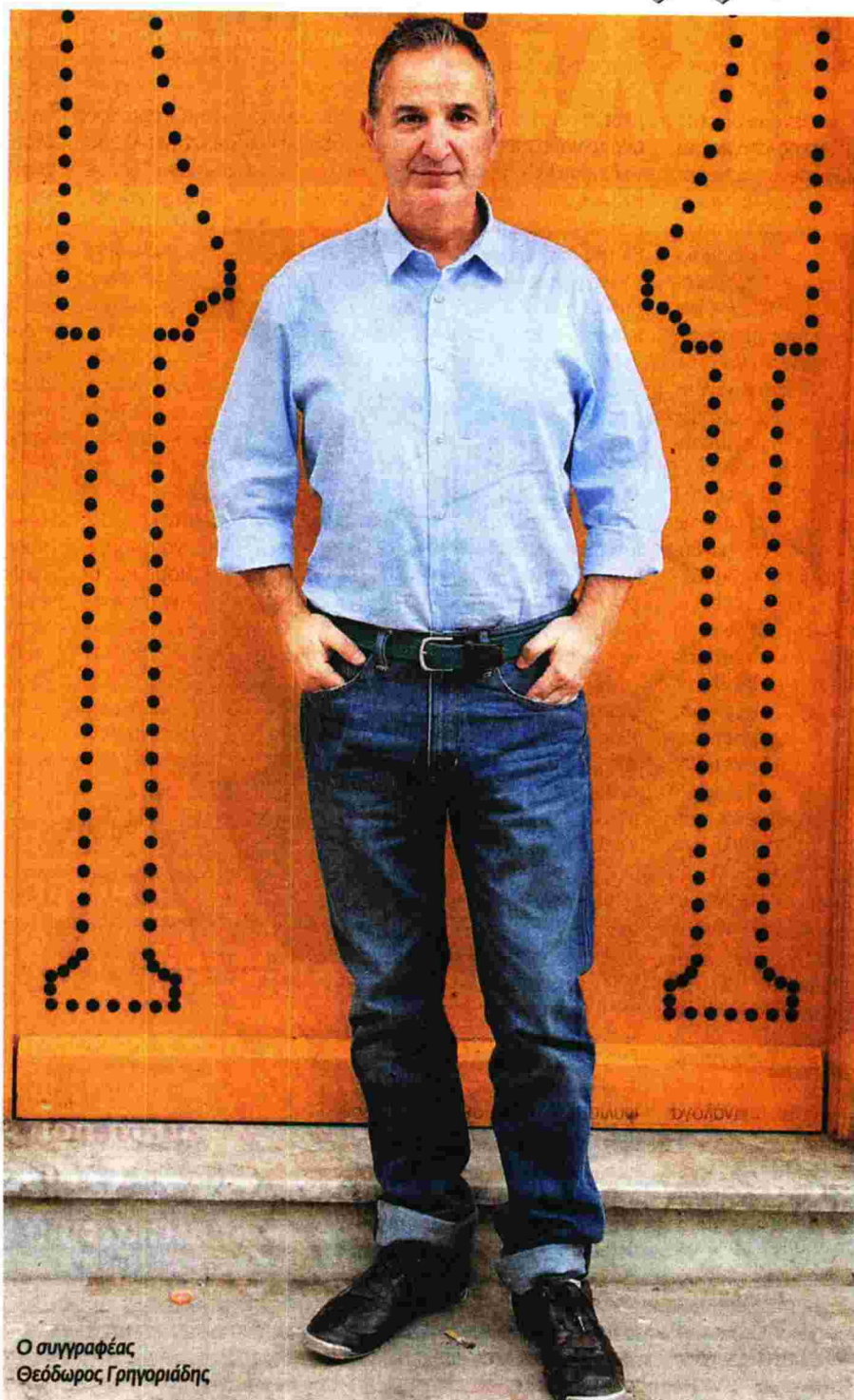
Ο βορειοελλαδίτης πεζογράφος μιλάει στο «Βήμα» για το νέο του μυθιστόρημα «**Ζωή μεθόρια**». Η παράξενη ιστορία μιας συναισθηματικής κατάρρευσης στη δεκαετία του 1980

ΤΟΥ ΓΡΗΓΟΡΗ ΜΠΕΚΟΥ

Συμπαθέστατη κοπέλα η εικοσιπεντάχρονη Ζωή από τη Θεσσαλονίκη, είναι της Αγγλικής Φιλολογίας, της ανανεωτικής Αριστεράς, κοινωνικά ευαίσθητη, πνευματικά ανήσυχη, αλλά τι τα θέλετε: λίγο η επίμονη κακοτυχία, λίγο το ασυμβίβαστο μυαλό της, άνδρας δεν μπορεί να στεριώσει δίπλα της! Από ένα (κομβικό) σημείο και μετά η ίδια φοβάται να αγαπήσει για να μην προξενήσει κι άλλο, επιπρόσθετο κακό. Ακούγεται κάποιος φοβερό, κομματάκι μελοδραματικό ίσως, αλλά η αλήθεια (των συμπτώσεων) είναι ότι όσοι μπλέχτηκαν μαζί της είχαν κακό (και άδοξο) τέλος. Η πρωταγωνίστρια στο νέο βιβλίο του Θεόδωρου Γρηγοριάδη το οποίο φέρει τον (αντιπροσωπευτικότατο από πολλές απόψεις) τίτλο *Ζωή μεθόρια* είναι μια νεοδιόριστη καθηγήτρια στα σύνορα, σε ένα απώτατο γυμνάσιο του Εβρου, «ένα ασυνήθιστο κορτίσι, το αντίθετο της ωραίας γκόμενας», που άλλοι τη λένε απλώς «κουλτουράρα» και άλλοι, οι πιο κακοπροαίρετοι, καταλήγουν να τη χαρακτηρίσουν – ας όψονται οι πολλές κομμοκομματικές καταστάσεις – «φαρμακομούνα». Η Ζωή είναι σηματοδωμένη στο πρόσωπο (λόγω ενός ατυχήματος) και παλεύει για την αυτονομία της. Είναι πεισματάρη και θέλει να είναι ειλικρινής με τον εαυτό της, τις ιδέες και τα συναισθήματά της. Προσπαθώντας όμως να προσαρμοστεί, να συντονιστεί με τον ρευστό και μεταβαλλόμενο κόσμο γύρω της, κυριολεκτικά καταρρέει.

Η γυναίκα που έχασε το συναίσθημά της

Υστερα από ένα παράξενο «βούλιαγμα» (ένα ακόμη ατύχημα δηλαδή) η Ζωή «δεν ένιωθε τίποτα», αρχίζει να καταβυθίζεται σε μια «συναισθηματική απάθεια» που έρχεται να κλονίσει και την εξ αποστάσεως σχέση της με τον Γιάννη, έναν φρεσκομπαρκαρισμένο καπετάνιο από την Καβάλα που μοιάζει με τον Τζον Τραβόλτα. Εκείνος πρώτη φορά την είχε δει – εκείνη που δεν καλόβλεπε από την αρχή τον λαοπλάνο Ανδρέα Παπανδρέου – σε προεκλογική συγκέντρωση του ΠαΣοΚ στην πλατεία Αριστοτέλους. «Εκείνος σε μακρινά ταξίδια κι εκείνη σε απομακρυσμένα σχολεία»,

Ο συγγραφέας Θεόδωρος Γρηγοριάδης

οι δυο τους είχαν την αίσθηση όποτε έσμιγαν στη στεριά ότι όλο το πάθος τους «σπριζόταν» πια σ' αυτές τις ανυπερβλητες δυσκολίες». Μετά *Το μυστικό της Ελλάς* (2012) ο Θεόδωρος Γρηγοριάδης επιστρέφει με ένα κοινωνικό και ερωτικό μυθιστόρημα που διαδραματίζεται στην Ανατολική Μακεδονία και στη Θράκη κατά το πρώτο μισό της δεκαετίας του 1980 και, με τον ήλιο αλλά πάντοτε λοξό ρεαλισμό του, με ειρωνεία αλλά και νοσταλγία, ενσωματώνει σε τούτη την ιστορία το πολιτικό κλίμα και την ιδεολογία μιας ολόκληρης εποχής. Η *Ζωή μεθόρια*, όπως ο ίδιος ο συγγραφέας εξήγησε μιλώντας στο «Βήμα» από το πατρικό του σπίτι στο Παλαιχώρι Παγγαίου του Νομού Καβάλας, αποτελεί μια ανεξάρτητη συνέχεια από *Το Παρτάλι* (2001) καθώς σε εκείνο το μυθιστόρημα για το πολύχρωμο περι-

θώριο της Θεσσαλονίκης στη δεκαετία του 1970 η Ζωή ήταν μία από τις βασικές ηρωίδες. «Στο «Παρτάλι» είχα σταθεί πολύ στα στοιχεία που διαμορφώνουν τον χαρακτήρα ενός ατόμου, τα στοιχεία εκείνα που το οδηγούν στην προσωπική του απελευθέρωση. Σήμερα φαίνεται ότι λίγο-πολύ τα έχουμε ξεπεράσει αυτά. Τώρα πια το να γράφει κανείς για έναν παρενδυτικό χαρακτήρα ή μια ομοφυλοφιλική σχέση λ.χ. ανήκει στη σφαίρα του αυτονόητου εν πολλοίς. Εχω την αίσθηση ότι επανέρχεται το πολιτικό, και στην καθημερινότητα και στη μυθοπλασία. Βρίσκω πλέον πιο γοητευτικό το να σκεφτόμαστε πιο πολιτικά, εννοώ πιο συλλογικά, από το να σκεφτόμαστε πιο προσωπικά. Δεν αρκεί πλέον, αν είσαι συγγραφέας, να σε απασχολεί μόνο το γεγονός ότι η ηρωίδα σου δεν έχει γκόμνο, ας πούμε. Πρέπει να σε απασχολεί και τι ενδεχομένως

ψηφίζει η ηρωίδα σου» είπε ο Θεόδωρος Γρηγοριάδης.

Ο αντίκτυπος μιας μεταβατικής εποχής

«Ενώθα ότι έμπαίνα σε μια νέα εποχή όπου στραγγαλιζόνταν οι ιδέες και οι σχέσεις και εγώ ήμουν ένα σύμπτωμά της» σκέφτεται η Ζωή σε μια στιγμή τραυματικής διαύγειας, με τη δύναμή της να εκλογικεύει τα πράγματα λαβωμένη, όταν πλέον επιχειρεί να ανανήψει από αυτή την «προσωπική εμπλοκή» και να μαζέψει τα κομμάτια της. Αυτό γίνεται με τη βοήθεια τριών υπέροχων αδελφών (ιδιοκτίτριες μιας λαϊκής αλλά «ριζοσπαστικής» ταβέρνας), μιας πόρνης που έχει δει πολλά και της Μπάμπως, «μιας φοβερής γριάς που διαβάζει το μέλλον» σε ένα φτωχό Πομακοχώρι. «Η Ζωή πιστεύει ότι είναι ένα πολύ δυναμικό και ορθολογικό άτομο. Κρύβει όμως, όπως όλοι μας, κι ένα κομμάτι αβεβαιότητας.

Αυτό το κομμάτι της είναι που, με αφορμή μια σειρά από ατυχή περιστατικά, την παίρνει από κάτω. Χάνει το συναίσθημά της, και χάνεται. Επειδή όμως είναι γενικώς μια υπερευαίσθητη κοπέλα, ψυχανεμίζεται ότι όλα συντελούνται γύρω της μπορεί να έχουν έναν αντίκτυπο μέσα της, ανεξήγητο ίσως και ανεξλέγγο, ότι η συναισθηματική της αναπηρία να κρατήσει έναν άνθρωπο μπορεί να οφείλεται στην αγωνία και στην ανασφάλεια μιας μεταβατικής εποχής. Με έναν τρόπο η ίδια σωματοποιεί την εποχή της». Μια εποχή όχι και τόσο μακρινή, αλλά ριζικά διαφορετική. «Είναι ένα μυθιστόρημα για τη δεκαετία του 1980. Δεν ήταν η εποχή του Διαδικτύου, δεν ήταν όπως σήμερα που έχεις μίαν απίστευτη ενημέρωση σε πραγματικό χρόνο για όλα. Επαιρνες ακόμη εφημερίδα, έβλεπες μια ταινία σε κάποια κινηματογραφική λέσχη. Η εποχή εκείνη είχε την εξής γοητεία: αν ήσουν κάπου απομονωμένος, ήσουν όντως απομονωμένος, το βίωνες αυτό. Ενώ τώρα ακόμη και η απομόνωση μοιάζει πράξη ανταγωνιστική, η ψηφιακή ροή του κόσμου, αυτή η πληθωρικότητα της επικοινωνίας, σε κάνει να νιώθεις αποκομμένος, μίζερος» σημείωσε ο συγγραφέας.

Οι δύσκολες σχέσεις και οι ροζ ιστορίες

Μία είναι η σταθερά όλων των βιβλίων του, συνέχισε ο Θεόδωρος Γρηγοριάδης, ο έρωτας. Και η ταλαιπωρία που τον συνοδεύει, του επιστήμναμε. «Οι πραγματικές σχέσεις είναι οι δύσκολες σχέσεις. Τους ήρωές μου, είτε είναι άνδρες είτε είναι γυναίκες, τους κατεβήνω σε μάλλον ακραίες καταστάσεις. Την ταλαιπωρία άλλοι την αποδέχονται και άλλοι τη διευθετούν με τον τρόπο τους. Συνήθως όμως παθαίνουν και μαθαίνουν». Ο ίδιος ενδιαφέρεται πάρα πολύ για τον γυναικείο ψυχισμό. Αλλά, για να έχουμε καλό ερώτημα, πώς στέκεται ένας συγγραφέας σαν αυτόν απέναντι στο λεγόμενο ροζ μάντιλο που, αν μη τι άλλο, κυριαρχεί μεταξύ των αναγνωστών; «Προέρχομαι από τη λογοτεχνία και όχι από την τηλεόραση. Το άγχος μου κάθε φορά έχει να κάνει με την ίδια τη γλώσσα, η ερωτική ιστορία είναι ένα δευτερεύον πράγμα, προκύπτει έτσι κι αλλιώς. Πάντως αυτό που έλεγαν κάποιους ως τώρα, ότι η αναγνώστρια του ροζ βιβλίου κάποια στιγμή, αργά ή γρήγορα, θα μεταπηδήσει στον Φίλιπ Ροθ ή στον Ρίτσαρντ Φορντ, ή σε έναν αντίστοιχης αξίας έλληνα συγγραφέα, τελείωσε, αυτό τελείωσε. Δεν γίνεται! Είναι περισσότερες οι πιθανότητες μια αναγνώστρια αυτών που σας προανέφερα να μεταπηδήσει στην άλλη όχθη, τη ροζ, και να εγκατασταθεί εκεί μονίμως».

Το βιβλίο κυκλοφορεί στις 30 Απριλίου